

Meiningar og kjak

KLUMMAN

Eyður Klakstein

Atgerðir skulu steðgast – men orðið er frítt

Várið er á gáttini, og fyri framman bíðar summarið.

Summarið við lýkku, fuglasongi, tónleiki undir opnum himli, gonguferðum um dalar og fjøll, heimagrilli í sólskini, fríløtum, – og Sea Shepherd.

Umhvørvisfelagsskapurin við teimum avgjördu – og stundum radikalu – sjónarmiðunum hevur veruliga sett sjóneykuna á Føroyar seinastu árin. Serliga í fjørsummar merktist her á landi, at grønu atgerðarfólkini fóru í hernað ímóti grindadrápi.

Tað spældi hampuliga væl av, tí tað kom ongantíð til stóra samanbrestini, lítið var av grind, og fólk og myndugleikar megnaðu – við fáum undantøkum – at standa ímóti opinlýsu provokatið.

Í vikuni segði Jacob Vestergaard, landsstýrismaður, at hann nú fyrireikar eitt uppskot at leggja fyri løgtingið, sum skal gera tað lættari hjá myndugleikunum at steðga teimum, sum gera seg inn á grindadráp. Eisini skulu greiðari reglar verða fyri revsing og frátøku av útgerð, sum verður brúkt til ólóglig átøk ímóti grindadrápi.

Hetta er skilagott stig at taka. Sjálvandi skulu myndugleikar steðga átøkum ímóti lógligum grindadrápi, og rímligar heimildir skulu eisini verða at fyribyrgja hesum átøkum.

Men tað má ongantíð koma hartil, at fólk verða noktað atgongd til føroyska samfelagið, tí tey hava sjónarmið, sum okkum ikki dárar. Líkamikið, um tey eru radikal, manipulerandi ella provokerandi, mugu fólk sleppa at føra tað fram í talu og á skrift, sum tey hava hug til. Fólkaraðið og talufrælsið umfatar eisini hesi fólk og teirra sjónarmið.

Myndugleikarnir gera rætt, tá ið teir fara eftir atgerðunum hjá umhvørvisfelagsskapunum, men propagandastríðið mugu vit vinna á annan hátt enn við forboðum og útihýsan.

Nú um dagarnar sást, at Paul Watson, leiðari fyri Sea Shepherd, endaði í verjustøðu, eftir at dokumentarfilminum »Inside the Grind: The Fight for Whale Hunting in the Faroe Islands« var lagdur á netið. Honum dámdi ikki nýggja filmin, sum hann helt gav misvísandi – og ikki nóg kritiska – mynd av grindadrápinum. Føroyingar høvdu hug at rósa filminum fyri at verða hóvligan og geva eina hóskaði mynd av føroyskari mentan.

Kanska skuldu føroyskir myndugleikar hugsa eitt sindur meira um at prika Sea Shepherd og Paul Watson og verið eitt sindur meira áløssinnað í propagandastríðnum heldur enn bert at verða í hógligum defensivi allatíðina.

Lógarparagraffir kunnu brúkast ímóti atgerðunum, men í propagandastríðnum er brúk fyri øðrum taktikki og størri snildni, enn vit hava sæð higartil.

Bjarni Djurholm
løgtingsmaður

Í farnu viku setti undirritaði landsstýris­manninum í fíggjarmálum grein 52a-fyrirspurning um uppáhaldið, at samgongan kostar verkafólkum 1100 kr/mðr.

Uppáhald, sum fíggjar­ráðgevi hjá FA fleiri ferðir hevur varpað almenninginum. At lýsa faktisku viðurskiftini, varð fyrirspurningur tí settur landsstýrismanninum.

Spurningar og svar eru at finna á logting.fo (grein 52a, nr. 72: Um verkafólk missa 1100 kr/mðr. orsakað av politikki samgongunnar).

Ein viðkomandi spurningur og svar, skuldi man hildið. Men ikki í KvF.

Spurningarnir, sum settir vórðu, hava annars verið umrøddir og viðgjørdir upp í saman í tinginum og eisini svaraðir, uttan at KvF nakrantíð hevur lýst hetta álvarsmál fyri almenninginum. Kanska tí, at svarini ikki passa í málaðu myndina hjá KvF?

Tá so FA aftur almanna­kunngjórði somu skeivu upplýsingar á aðalfundinum fyri uml. trimum vikum síðani, valdi undirritaði at seta landsstýrismanninum spurningar um skeiva uppáhaldið hjá fíggjarráðgevaranum hjá FA um lønir, skattir og eftirlønir v.m.

Øll vita, at hetta var skjótt hjá landsstýrismanninum (umsitingini) at svara uppá. Sum nevnt, hevur lands­stýrismaðurin upp í saman svarað spurningunum í tinginum og í 2012 sendi Fíggjarmálaráðið tíðindaskriv út um tað sama mál.

Nóg mikið at trivið í.

Svarið frá landsstýrismanninum kom í so týskvøldið. Viðkomandi svar við talvum, har uppáhaldið frá FA og eisini andstøðuni var greitt afturvíst.

So har skuldi verið nóg mikið at trivið í hjá KvF og miðlunum annars, men so eiðasørt.

Redaktørurin í ÚF skipaði tó so fyri, at tíðindini skoytaðu tvørturum spurningar og svar, og ístaðin var søgan, at undirritaði fær skjótari svar enn onnur tingfólk?

Altso, nú skuldi varpast eitt missteinkiligt ljós á svargongdina og soleiðis sleppa KvF undan at viðgera svarini.

Síðuvinningurin hjá KvF var so, at almenningurin heldur ikki hesaferð fekk innlit í faktiskar upplýsingar, men harafturímóti aftur varð fódraður við upplýsingum um, at okkurt odiøst ella óreiðiligt fyriferist millum landsstýrismannin og samgongulim. Henda miðlaviðferðin í KvF er átaluverd.

Upp í móti hesi tíðinda­viðferðini av samgonguni/ landsstýrinum er tað alment, at bara tað lotar úr onkrum andstøðulimi, so er KvF á staðnum í stundini. Dømini eru ótal.

T.d. setti ein tjóðveldis­tingkvinna herfyri ein grein 52a-spurning. Spurningur og svar vóru ikki bert viðgjørð í KvF, nei spyrjarin slapp enntá at kommentera svarið?!

Hetta er so selektiva støðan hjá KvF, sum í roynd og veru er bæði margháttlig og óvirðilig.

Annars er at siga, at í øllum samgongum er tað síðvenja, at samgongufólk ikki leggja lógaruppskot og uppskot til samtyktar fyri tingið.

Einasti máti hjá samgongufólkum at gera vart

við ymisk politisk mál er at seta fyrirspurningar. Tí er tað eisini burturvið av KvF at sáa iva um, at samgongufólk seta landsstýrisfólkum spurningar.

Aðrir spurningar lagdir til viks

Farna hálva árið hevur undirritaði sett fleiri aðrar viðkomandi skrivligar, munnligar og grein 52a spurningar í Løgtinginum.

Onkrir eru í hissini umrøddir í KvF, kortini alsikki teir, sum lýsa viðkomandi og faktisku støðuna, um lønar-, skattlig-, veitingar- og onnur líknandi viðurskifti.

Hesir spurningar og svar hava verið tagd burtur, allarhelst tí, at svarini frá embætisverkinum (sum kunnugt er tað embætisverkið og ikki landsstýrismaðurin sum gera svarið) ikki eru í samljóði við ta myndina, sum m.a. KvF hevur málað av umrøddu viðurskiftunum og samgonguni farnu 3-4 árin.

Úr rúgvuni kunnu verða nevndir hesir spurningar:

Skrivligur spurn. nr. 38: Um Føroyar skulu taka móti flóttafólki. Løgmaður svaraði og vardi orðaskiftið hálvantriðja tíma í Løgtinginum. KvF tók slettis ikki málið uppá tungu.

Skrivligur spurningur nr. 28: Um lønarinntøkur, skattir, gjöld og frádráttir fyri ymsu lønarbólkarnar. Tilsaman 16 spurningar.

Landsstýrismaðurin (umsitingin) svaraði sera neyvt í januar. Svarið var heilar 8 síður langt við væl útgreinaðum talvum. Harumfarnt vóru eisini 4 fylgiskjøl.

Ver við í kjakinum!

Send teldupost til post@sosialurin.fo

Tá selektivi tíðindaflutningurin er meginreglan?

KvF hirti ikki at umrøða sera viðkomandi upplýsingarnar við einum orði.

Grein 52a-spurningur, nr. 32: Um støðuna hjá støkum uppihaldarum undir forsorg og hjá somu lutað út á bólkar.

Svarið frá landsstýrismanninum (umsitingini) var sera áhugavert, væl uppsett við ógvuliga greiðum talvum. Eitt sera positivt svar um forsorgartilboðini.

KvF viðgjórði slettis ikki viðkomandi svarini. Kortini ringdi áðurnevndi redaktørur, tá tíðindakvinna, og vildi hava at vita, hvat motiv var fyri at seta spurningin?

Svaraði henni greitt upp á hennara ivasemi, og segði hon, at hon skuldi ringja aftur og gera samrøðu.

Tað gjórði hon sjálvandi ikki. Ístaðin fann KvF aðra vinkling, sum lítið hevði við sjálvan spurningin at gera - nevniliga, at húsarhald, sum tjena meira enn 247,900 kr, ikki fáa fripláss á dagstovni, men skulu rinda vaksandi part av ansingargjaldinum.

So her var ein funnin fressur at senda eina negativ-søgu, so tíðindakvinnan gjórði samrøðu við Anniku Olsen, landsstýriskvinnu, um fripláss í ansingarstovnum, sum er kommunumál.....? Tað var so tann umrøðan í KvF.

At forsorgarøkið generelt í Føroyum er betri enn í øllum grannalondunum (kanska undantikið í DK) var als ikki umrøtt. Hugvekjandi má sigast.

Tað má metast undranarsamt, at tá landsstýrisfólk svara spurningum um faktisku viðurskiftini í samfelagnum, serstakliga har svarini eru í andsøgn við ta mynduna, sum er málað fyri almenninginum - ja, so er einki miðlajørðildi, har spurningar og svar eiga nakran móguleika.

Ikki serliga reiðiligt í fólkaraði, sum somu siga seg umboða.